

Motion

1981/82:926

Lennart Andersson m. fl.

Översyn av reglerna om godtrosvärkv

De svenska reglerna vid godtrosvärkv av lösöre är i en internationell jämförelse extremt ogynnsamma för den ursprunglige ägaren. Särskilt påfallande vid en jämförelse mellan svensk rätt och t. ex. övriga nordiska länders är den hos oss gällande regeln att även stulet gods är föremål för godtrosvärkv och således inte återgår till den rätte ägaren. I andra nordiska länder gäller att den som blivit av med egendom genom stöld eller annat brott har rätt att utan ersättning få tillbaka egendomen från den som förvärvat den även om förvärvaren varit i god tro.

De här reglerna bygger på rättsregler från första delen av 1800-talet. Bestämmelserna framstår som föråldrade och är i behov av översyn. Som de nu fungerar underlättar de den häleriverksamhet som är kopplad till organiserad brottslighet, narkotikahandel osv. Riksdagen har också efter initiativ i en socialdemokratisk motion begärt en översyn av bestämmelserna om godtrosvärkv.

En sådan översyn kan grunda sig på ett omfattande utredningsarbete från senare år. 1959 väcktes i Nordiska rådet krav på mer enhetliga regler vid godtrosvärkv. Detta ledde till utredningar i samtliga nordiska länder. I Sverige presenterades ett förslag år 1965 som emellertid inte föranledde lagstiftning. I oktober 1978 aktualiserades nya bestämmelser i en rapport från BRÅ. Rapporten har remissbehandlats och flertalet remissinstanser var positiva till de rekommendationer som lades fram i rapporten.

Regeringen har nu tillsatt en särskild utredningsman för att pröva reglerna för godtrosvärkv. I direktiven till utredningen har justitieministern vid sidan om godtrosvärkv av stöldgods fört in också andra frågor. Bl. a. skall utredningen även diskutera vilka regler som skall gälla vid förvärv av egendom som har frånhänts den rätte ägaren genom egendomsbrott i andra fall. Också skyddet för andra sakrätter än äganderätt, t. ex. återtaganderätt vid kreditköp, bör enligt direktiven beaktas. Utredaren är vidare oförhindrad att lägga förslag till en samlad lagstiftning om godtrosvärkv av lösöre, alltså inte enbart när det har förekommit brott osv.

Med den utformning som direktiven fått finns enligt vår mening stor risk för att utredningsarbetet växer ut och försenas. Därigenom kommer den angelägna förstärkningen av den rättmätige ägarens ställning vid godtrosvärkv av stöldgods att fördröjas. Detta är olyckligt främst av hänsyn till kravet att snabbt försvåra den utbredda häleriverksamheten.

Vi har självfallet ingen anledning att motsätta oss att en samlad lagstiftning om godtrosvärkv av lösöre kommer till stånd. Vi anser dock att utredningen

måste prioritera den del av uppdraget som gäller frågor där brott förekommit. Enligt kommittéberättelsen räknar utredningen med att fortsätta sitt arbete till någon gång under år 1983. Med hänsyn till det omfattande utredningsmaterial som redan föreligger rörande detta problem och vikten av att kampen mot ekonomisk och organiserad brottslighet bedrivs effektivt och målmedvetet bör den särskilde utredningsmannen presentera ett delbetänkande om godtrosvärvar av stöldgods redan under innevarande år.

Med hänvisning till det anförda hemställer vi

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen rörande arbetet i utredningen (Ju 1980:6) för att se över gällande ordning i fråga om godtrosvärvar av stöldgods m. m.

Stockholm den 21 januari 1982

LENNART ANDERSSON (s)

ELVY NILSSON (s)

INGEMAR KONRADSSON (s)

BENGT SILFVERSTRAND (s)

ARNE ANDERSSON (s)

i Gamleby

STIG OLSSON (s)

OWE ANDRÉASSON (s)

INGRID SEGERSTRÖM (s)

BIRGITTA JOHANSSON (s)